

Tıpta Örselenebilir Gruplar Hekim Tutumu

Doç.Dr. Aysun Balseven Odabaşı

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp AD

Sunum Planı

- Olgu örnekleri
- Örselenebilirlik , incinebilirlik, savunmasızlık
- Tartışma
- Öneriler

Devlet Hastanesinde Ayrımcılık; “Durumunuzu tasvip etmiyorum, sizi muayene etmem!”

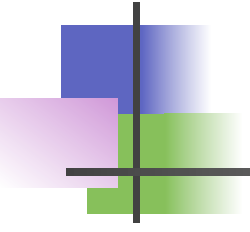
31 Mart günü sabah 11.30 dolaylarında Kadın Doğum Servisine muayene olmak için giden bir Trans kadın, cinsel kimliğinden dolayı ayrımcılığa uğradı ve sağlık hakkına erişimi doktor tarafından engellendi.

Bir buçuk ay önce özel bir hastanede cinsiyet geçiş ameliyatı olan H.Ç, ilaçlarını yazdırmak için hastanenin Genel Cerrahi Servisine gittiğini; Genel Cerrahi Uzmanı'nın tavsiyesi üzerine diğeri ilaçlarını yazdırmak için Kadın Doğum Servisi'ne de başvurduğunu ifade etti.

Görüştüğü Kadın Doğum Uzmanı'na özel bir hastanede cinsiyet geçiş ameliyatı olduğunu, sigortalı olduğu için devlet hastanesinde muayene olup ilaçlarını yazdırmak istediğini belirten H.Ç; cinsiyet geçiş ameliyatı olurken faydalanamadığı sağlık sigortasından, hiç olmazsa ilaçlar için faydalanmak istediğini söyledi. H.Ç. bunun üzerine yaşadıklarını özetle şöyle anlattı:

“Genel Cerrahi Uzmanı ilaçların bazılarını Kadın Doğum Uzmanı'nın yazabileceğini, bu nedenle kadın doğum servisine kayıt yaptırmam gerektiğini söyledi. Ben de Hastanenin Kadın Doğum Uzmanına muayene olmak için kayıt oldum ve odasına gittim.

Bir buçuk ay önce cinsiyet geçiş ameliyatı olduğumu ve 6 aylık ilaç tedavim için gerekli ilaçları yazdırmak istediğimi söyledim. Kendisine SSK'lı olduğumu belirtip bundan faydalanmak istediğimi ilettim. Siz erkeksiniz, ben sizin durumunuzu tasvip etmiyorum, sizi muayene etmem dedi.

İyileşmesi amacıyla hastaneye kaldırılan yaşlı adamı nöbetçi doktor ve hemşireler 'kokuyor' diye kan alma odasına alıp orada unuttu. 77 yaşındaki [REDACTED] i, başhekim tesadüfen bulduğunda ölmüştü.

DHA - KAYSERİ

Savunmasızlık

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde savunma gücü olmayan olarak tanımlanmıştır.

Savunmasızlık

Kimler kendini savunamaz?

Savunamayabilir?

Savunmasız kiři

Kendini korumaya gücü yetmeyen kiři.

Kimler kolay örselenebilir?

Yaşlılar,

Kadınlar

Çocuklar

Gebeler,

Fiziksel yetersizlikleri olanlar,

Mental yetersizlikleri olanlar,

Kimler kolay örselenebilir?

Madde kullanan bireyler,

Sex işçisi, LGBTİ bireyler

Azınlıklar

Mahkum ve gözaltındaki bireyler,

Eğitimsiz kişiler

Çok düşük ekonomik düzeyde olan kişiler

Olgu

Dahiliye kliniğine diabet kontrolü nedeniyle yatırılan alzheimer başlangıcı olan 85 yaşında kadın hastanın muayenesinde vücudunun çeşitli yerlerinde ekimozlar görülür.

Bunların ne şekilde olduğu sorulduğunda ağlayan hasta kızına bakar ve düştüğünü söyler.

Hastayla yalnız yapılan görüşmede ayrıntılı öykü alınmaya çalışılır ancak hasta anlatamayacağını çünkü kızının yanında kaldığını, kendisine kızının baktığını, hayatta başka kimsesi olmadığını söyler.

İnsan Hakları

- Bütün insanlar özgür, onur ve hakları yönünden eşit doğarlar.
- Herkes bir ayırım gözetilmeksizin bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.

Devletin sorumluluđu

Bireysel hak ve özgürlük hareketleri çerçevesinde ülkelerin örselenebilir grupları korumakla ilgili uymak zorunda oldukları yükümlülükleri vardır.

Yasal düzenlemeler ...

Etik Bildirgeler...

UNESCO ULUSLARARASI BİYOETİK KOMİTESİ RAPORU

İnsanın Savunmasızlığı ve Kişisel Bütünlüğe Saygı İlkesi

Savunmasızlığın belirleyici unsurlarını etkili biçimde hedefleyebilecek stratejilerin ve işbirliği araçlarının ulusal ve uluslararası düzeyde desteklenmesi gerektiği,

İnsanlığın savunmasızlık kavramı üzerine derinlemesine düşünmesi, insanlar arasındaki politik ekonomik ve kültürel ayrımcılığın suç addedilmesinin önemli olduğu vurgulanmış.

Hekim Sorumluluđu

Devlet örselenebilir gruplar dahil tüm vatandaşlarının haklarını korumakla yükümlü.

Hekim de tüm hastalarının fiziksel, psikolojik, cinsel, duygusal, hatta ekonomik açıdan suiistimal edilmesini önlemelidir.

İnsanın değeri

“İnsanın değerinin korunması”,

Sağlık hizmetinden faydalanma sürecinde
eşit hakların kullanılmasının sağlanması
hatta haklarının savunulması önemli.

Etik duyarlılık ...

Duyarlılık

Sağlık alışanları örselenebilir kişilerin yararının korunması, zarar görmesinin engellenmesi konusunda duyarlı olmalıdırlar.

rselenebilir kişilerin kendilerine yapılacak işlemler hakkında anlayabilecekleri lde her aşamada bilgilendirilmesinin sağlanması, karar süreçlerine dahil edilmesi, mahremiyetlerinin korunması ve ayrımcılığa uğramamaları sağlanmalıdır.